

CAFÉ, COACH EN CARRIÈRE

PROVINCIAAL ONDERWIJS VLAANDEREN EN DE LERARENOPLEIDING IN DE BRES VOOR STARTENDE LERAREN

De laatste jaren stijgen de cijfers met betrekking tot de uitval van startende leerkrachten binnen de eerste vijf jaar van hun loopbaan spectaculair. Om hierin verandering te brengen, wil Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV), de pedagogische begeleidingsdienst van het provinciaal onderwijs, uit een ander vaatje tappen. En waar kan dat beter dan op café?

Volgens cijfers van het departement Onderwijs en Vorming stroomt één op vijf startende leerkrachten, jonger dan 30 jaar, uit nog voor ze vijf jaar ervaring hebben opgedaan in het onderwijs. Voeg hieraan nog de voorspelling toe dat er tegen het schooljaar 2022-2023 voor het secundair onderwijs 35% voltijdse lerarenjobs méér nodig zullen zijn en het wordt duidelijk dat het onderwijs voor een enorme uitdaging staat.

In haar onderzoek uit 2014 naar aanvangsbegeleiding bij startende leraren in het provinciaal onderwijs, bevestigt Jasmien Weyn (Universiteit Antwerpen) de nood aan werk- en leerbegeleiding door directe collega's, zeker in de loop van de eerste twee schooljaren. Uit nieuw onderzoek van professor Niemi (Universiteit van Helsinki) in het kader van het Erasmus+ project Outstanding Newly Qualified Teachers program (www.ontp.org), gecoördineerd door Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, blijkt dat starters nood hebben aan ondersteuning bij het ontwikkelen van een eigen onderwijsfilosofie en manieren om de leerlingen gepast voor te bereiden op een leven in de maatschappij. Daarbij hoort ook het gedifferentieerd omgaan met leerlingen en leeromgevingen.

Daarom ontwikkelde Provinciaal Onderwijs Vlaanderen een aanvangsbegeleiding die verder gaat dan het klassieke mentoraat en het peter- of meterschap. Vanaf dit schooljaar start Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, samen met de lerarenopleidingen van Het Perspectief PCVO in Gent en het CVO Provincie Antwerpen, een netoverschrijdend initiatief voor zowel startende leraren als leraren met heel wat onderwijsjaren op de teller. Deze "expertleerkrachten" beschikken over een schat aan ervaring die waardevol ingezet kan worden in de begeleiding van de startende collega's. De expertleerkrachten krijgen technieken aangeleerd om op een snelle en doelgerichte manier het leerproces van de startende leraar in gang te zetten of op gang te houden. De starters zelf komen samen in school- en netoverstijgende "Starterscafés" waar ze aan de hand van supervisietechnieken antwoorden formuleren op leervragen die ontstaan tijdens hun eerste stappen in het onderwijs.

“Er wordt in onze provinciale scholen al heel wat gedaan als praktische ondersteuning voor startende leraren,” aldus Griet Mathieu, vanaf 1 september 2016 directeur van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, “maar wat is dan de nieuwe invalshoek? We zitten in het bijzonder in op de identiteitsontwikkeling van de leraar: wie wil ik als leraar zijn, welke waarden leg ik in mijn leraarschap, wat is voor mij goed onderwijs, ...? Aandacht voor identiteitsontwikkeling draagt immers bij tot het ontwikkelen van veerkracht bij startende leraren. En daar draait het dus om!”